

Voorbeeldantwoorden bij de vragen van *Dichterliebe*

1. Inderdaad denkt ook de samensteller van deze wijzer aan een man die in deze liederen aan het woord is. Heine en Schumann waren van het mannelijk geslacht. Heines eerste liefde, op zijn nicht Amalie, liep op niets uit. Kort daarna dichtte hij zijn *Lyrisches Intermezzo*.
Veel mensen zullen het dus 'logisch' vinden dat de vertolking van de cyclus door een man gebeurt, maar dat hoeft niet. Er zijn ook heel mooie opnames van zangeressen. (Bijvoorbeeld: <https://www.youtube.com/watch?v=GXk5SxGZ3aw>).
2. Een voorbeeldantwoord is op deze vraag niet te geven. De samensteller constateert bij zichzelf dat hij de reactie 'bitterlich weinen' als tegen hem gezegd zou worden 'ich liebe dich' wat lachwekkend vindt en niet goed kan navoelen. Is hier sprake van 'romantische ironie'? Vast en zeker, maar het is (wat de samensteller betreft) prima dat Schumann met deze ironie niets doet en 'gewoon' verder gaat.
3. Dit is een 'technische' vraag over liedmuziek. Voor een discussie in de groep niet van belang.
Het lied bestaat uit twee strofen, die zowel in de stem als in de piano dezelfde muziek gekregen hebben op een heel klein verschilletje na. In de laatste regel van de eerste strofe worden de woorden 'Lied von der' in een iets ander ritme gezongen dan op de overeenkomstige plaats in de tweede strofe ('wunderbar').
De samensteller zou kiezen voor 'strofisch gecomponeerd', maar als u 'strofisch gevarieerd' beter vindt (bijv. op grond van de vorige zin), staat het gelijk in feite aan uw zijde. Er zijn dus twee goede antwoorden. 'Doorgecomponeerd' zou een verkeerde keuze zijn.
4. U wordt geacht hier per lied de stemming 'vast te stellen' die het lied bij u oproept. In sommige liederen appelleert de muziek aan meer dan één stemming: bijv. in lied 6. Vaak, maar niet altijd, wordt in de tekst van de luisterwijzer ook al een emotie of gevoel genoemd. Uiteraard kunt u bij het luisteren van dat lied bij uzelf ook een ander gevoel gewaarworden. Bij de groepsbespreking van deze vraag over de liederen 6 t/m 12 wordt vast duidelijk dat een lied heel verschillende gevoelens kan oproepen.
5. Welke naspelen u aanspreken en waarom , ... de luisterwijzer-samensteller is er zeer benieuwd naar, maar zal het waarschijnlijk niet te weten komen.
6. Ook op deze vraag is elk antwoord goed. De samensteller vindt vooral de naspelen van lied 14 (hoe kort ook) en lied 16 (zie ook de luisterwijzertekst) 'ijzersterk'.
7. (Een muziketechnische vraag die voor een groepsgesprek waarschijnlijk niet erg interessant is). De samensteller is overtuigd van ironie in Heines tekst en van Schumanns poging daar muzikale equivalenten voor te vinden. Hij vindt dat Schumann hier heel creatief in is geweest en dat het hem goed gelukt is.
8. Hier is veel over te zeggen, maar het blijven speculaties en dat kan beter aan de / uw borreltafel.
(aanvullende info: Schumann kende -.waarschijnlijk - de gedichten van het *Lyrisches Intermezzo* al sinds 1828. Op het moment dat Schumann deze liederen schreef (in anderhalve week!!) was Clara op een concertreis. Hij publiceerde de cyclus pas in 1844)